

Zahle: Da mine Meningsfæller og jeg i Henhold til vor almindelige Motivering i Betænkningen ikke deltog i Afstemningen over Marineministeriets Budget, er der kun et enkelt Punkt, som jeg har at gøre til Genstand for Omtale. Det er det Samraad, som har fundet Sted mellem den højtærede Konseilspræsident og Forsvarsminister om Forbedringer af Arbejdsforholdene paa Orlogsværftet. Jeg vil gøre opmærksom paa, at den Kommission, som er nedsat angaaende disse Forhold, efter hvad der er blevet oplyst for Finansudvalget, mener, at der til en rimelig Lønforbedring for Arbejderne paa Orlogsværftet vil medgaa ganske overordentlig store Beløb. Jeg peger paa dette, fordi jeg synes, det er nødvendigt overalt at gøre dette høje Tings Medlemmer opmærksom paa, at hvis De ikke passer paa, hvis der ikke nogetsteds sættes en Grænse, stige og stige Militærudgifterne med Millioner op over det, nogen af Dem havde tænkt sig, man skulde naa til, da man vedtog den nye Hærordning.

Jeg tror ikke, det er muligt at undgaa en Forhøjelse af Arbejdslønnen til Orlogsværftets Arbejdere. Thi naar man har forhøjet Lønnen til Generaler, Officerer og Underofficerer, kan man ikke undgaa at komme til at forhøje Lønnen for de Arbejdere, for hvem Lønforhøjelse, efterhaanden som Prisen paa alle Livsfornødenheder stiger, er en Nødvendighed. Her bliver man tvungen til at gaa til en Forhøjelse af Militærudgifterne. Men naar De det ene Sted gaa frivilligt med og det andet Sted tvungent med, vokser og vokser det, og jeg føler mig derfor forpligtet til i Anledning af dette Samraad igen at advare dette høje Tings Medlemmer mod let-sindigt at kaste sig ud i alt for store Militærudgifter.

Martin Olson: Efter at saavel Udvalgets Ordfører (Carl Hansen) som de to Mindretalsordførere (K. M. Klausen og Zahle) have taget Ordet og alle tre have omtalt det Samraad, der har været afholdt angaaende Lønningerne for Arbejderne ved Orlogsværftet, kan jeg fatte mig kort. Men naar Ordførerne for de forskellige Partier indenfor Finansudvalget have fundet Anledning til at tage Ordet her og have anbefalet den Lønforbedring, hvorom der her er Tale, undrer det mig, at Ordføreren for det fjerde Parti mangler, thi det har altid vist sig, at naar der ved Valgene har været Spørgsmaal om Arbejderne paa Orlogsværftet, have Højremænd udtalt,

at netop de vare de varmeste Venner af en saadan Forhøjelse. Det vilde derfor glæde mig, om en Repræsentant for dette Parti, og da navnlig Repræsentanten i Finansudvalget, ogsaa vilde staa frem og anbefale et saadant Forslag. Den ærede Ordfører for mit Parti (K. M. Klausen) gav en kort Skildring af den Situation, der laa for i Øjeblikket, og omtalte de Løfter, der vare givne, efter hvilke Arbejderne paa Orlogsværftet havde Grund til at haabe paa, at deres gentagne Anmodninger maatte blive tagne til Følge. Jeg har udtalt mig om denne Sag ved Finanslovens første Behandling, og jeg har, uagtet det ikke har tiltalt den højtærede Finansminister, adskillige Gange ved tidligere Behandlinger talt om det samme, og jeg har ved saadanne Lejligheder ikke kunnet undgaa at drage en Sammenligning mellem den Maade, hvorpaa nogle Folk indenfor Militæretaten, navnlig Officererne, behandles, og den Maade, hvorpaa man behandler Arbejderne. Det maa være berettiget at drage saadanne Eksempler frem og at erklære sig utilfreds med, at de, der staa saa langt nede i Løn, stedse holdes ude fra Lønforbedringer.

Nu er der henvist til denne Kommission, og man ved ganske vist, at hvis Kommissionen skal udføre et Arbejde, der kan danne en solid Basis for et Forslag om disse Lønninger, en Basis, der giver et Overblik over det, man skal lovgive om, kan det tage nogen Tid. Dette Arbejde har imidlertid ikke været helt fremmed for dem, der i Kommissionen have beskæftiget sig dermed. De have syslet med disse Ting gennem mange Aar, navnlig foranlediget ved, at jeg mange Gange har fremdraget Spørgsmaalet i Folketinget, og jeg havde derfor ventet, at Kommissionen kunde have været færdig noget tidligere. I det Kommissorium, som den tidligere Forsvarsminister udstedte, stod der, at man ventede, at Kommissionen vilde kunne blive færdig til Juli i Fjor, saa at Forslag eventuelt vilde kunne blive sat ind paa den Finanslov, vi nu have til anden Behandling. Det er ikke sket, men det skal for saa vidt tilgives Kommissionen, forudsat da, at det Arbejde, som fremkommer, maatte være et saadant, at det bringer de omtalte Folk nogen Forbedring.

Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om selve Lønningerne, det har jeg udtalt mig om adskillige Gange, men naar der endnu er mange Folk, der have 3 Kr. om Dagen, kan man sige sig selv, at selv om de have visse Emolumenter, der kunne